

Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục thể chất cho sinh viên Trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định

*Hà Thị Hồng Nhung**

**ThS. Trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định*

Received: 25/12/2023; Accepted: 05/01/2024; Published: 12/01/2024

Abstract: *In order to implement Resolution 29-NQ/TW of the 8th Conference of the 11th Central Executive Committee on fundamental and comprehensive innovation of education and training in Vietnam, contributing to improving the quality of university training with the goal of enhancing the stature of Vietnamese people; the article evaluates the current situation and orientation of physical education at Nam Dinh College of Education, as a foundation for building a sustainable sports practice movement in the right direction at Nam Dinh College of Education.*

Keywords: *Improving quality, physical education, Nam Dinh College of Education.*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục thể chất cho thế hệ trẻ, đặc biệt là giáo dục thể chất trong nhà trường luôn được Bác Hồ đặc biệt quan tâm, chăm sóc. Quán triệt tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về việc giáo dục thể hệ trẻ phát triển toàn diện, Đảng và Nhà nước ta chủ trương đưa môn Giáo dục thể chất vào giảng dạy ở các nhà trường, từ mầm non đến đại học. Việc đưa môn Giáo dục thể chất vào giảng dạy trong nhà trường nói chung và Trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định nói riêng đã gặt hái được nhiều thành tựu, góp phần tích cực vào việc giáo dục toàn diện cho học sinh; sinh viên. Bên cạnh những việc đã làm được, hoạt động giáo dục thể chất và việc tổ chức các hoạt động thể dục thể thao trong nhà trường trong những năm qua còn những khó khăn và tồn tại cần khắc phục.

Để khắc phục những khó khăn, tồn tại, tác giả tiến hành khảo sát “Thực trạng và giải pháp nâng cao công tác giáo dục thể chất cho sinh viên trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vị trí, vai trò của Giáo dục thể chất

Giáo dục thể chất thế hệ trẻ (chủ yếu là các hoạt động thể dục thể thao trong nhà trường) là một bộ phận cơ bản của thể dục thể thao toàn dân. Từ sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, Đảng và Nhà nước ta rất quan tâm đến việc giáo dục thể hệ trẻ về mọi mặt, trong đó có giáo dục thể chất. Giáo dục thể chất, nâng cao sức khỏe thế hệ trẻ, đặc biệt là đối với học sinh, sinh viên trong nhà trường là một trong những nội dung cơ bản của tư tưởng của Hồ Chí Minh, và cũng là quan điểm nhất quán của Đảng và Nhà nước

ta trong việc giáo dục toàn diện cho học sinh, sinh viên. Trong thời kỳ đất nước đổi mới để phát triển hiện nay, việc giáo dục thể chất trong trường học được Đảng ta hết sức chú trọng. Chỉ thị số 36-CT/TW chỉ rõ mục tiêu phát triển thể chất từ giáo dục mầm non đến giáo dục cao đẳng, đại học. Nghị quyết Đại hội VIII nhấn mạnh về “Chất lượng và hiệu quả giáo dục thể chất trong trường học”. Giáo dục thể chất là một mặt quan trọng trong nền giáo dục toàn diện ở nước ta, luôn luôn phải được quan tâm và nâng cao chất lượng. Nghị quyết Đại hội IX và X cũng nêu rõ: “Tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trí, đức, thể, mỹ”[1]. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI xác định một trong ba mũi đột phá chiến lược để Việt Nam cơ bản thành một nước công nghiệp phát triển theo hướng hiện đại là: Phát triển nhanh nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao, tập trung vào việc đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục quốc gia.

Gắn kết chặt chẽ việc phát triển nguồn nhân lực với phát triển và ứng dụng khoa học công nghệ. Chiến lược phát triển thể dục thể thao Việt Nam xác định mục tiêu và nhiệm vụ trọng tâm là: Xây dựng và phát triển hệ dục thể thao nước nhà để nâng cao sức khỏe nhân dân, góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phục vụ sự nghiệp “ Công nghiệp hóa, hiện đại hóa” đất nước và tăng tuổi thọ của người Việt Nam,... Đẩy mạnh công tác giáo dục thể chất và thể thao trường học, đảm bảo yêu cầu phát triển con người toàn diện, làm nền tảng phát triển thể thao thành tích cao và góp phần xây dựng lối sống lành mạnh trong tầng lớp thanh thiếu niên,... Đổi mới

chương trình, phương pháp giáo dục thể chất học đường theo hướng thể thao kết hợp với giải trí. Luật thể dục thể thao năm 2006 quy định: Bộ trưởng Bộ Giáo dục Đào tạo (GDĐT) phối hợp với Bộ trưởng Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VH, TT& DL) xây dựng chương trình giáo dục thể chất, quy định tiêu chuẩn rèn luyện thân thể theo hoạt động thể thao ngoại khóa và xây dựng hệ thống thi đấu thể thao trường học; Quy định chuẩn về giáo viên, giảng viên và cơ sở vật chất của thể dục thể thao trong mỗi nhà trường. Nghị quyết số 08 – NQ/TW năm 2011 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục thể thao đã chỉ rõ cần phải: Đổi mới chương trình và phương pháp giáo dục thể chất, gắn giáo dục thể chất với giáo dục ý chí, đạo đức, giáo dục quốc phòng, giáo dục sức khỏe và kỹ năng của học sinh, sinh viên. Đãi ngộ hợp lý và phát huy năng lực của đội ngũ giáo viên Giáo dục thể chất hiện có; mở rộng và nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên, hướng dẫn viên Thể dục cho trường học; củng cố các cơ sở nghiên cứu khoa học về tâm sinh lý lứa tuổi và thể dục, thể thao trường học.

2. Thực trạng công tác giáo dục thể chất trong nhà trường

2.1. Khái quát về thực trạng dạy và học môn Giáo dục thể chất trong trường

Trong những năm qua, thực hiện quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, công tác giáo dục thể chất và thể thao trong nhà trường đã được quan tâm. Các hình thức tổ chức và nội dung tập luyện thể dục thể thao của học sinh, sinh viên ngày càng đa dạng. Trong đó, hình thức câu lạc bộ thể dục thể thao trường học có tổ chức, có người hướng dẫn ngày càng có xu hướng phát triển mạnh. Nhiều nội dung tập luyện có nhu cầu cao đưa vào các hoạt động ngoại khóa như Bóng rổ, Bóng chuyền, Aerobic, Võ, Thể dục nhịp điệu.... Nhiều năm qua, Bộ môn giáo dục thể chất- Dinh dưỡng và Chăm sóc trẻ đã mạnh dạn, chủ động phối hợp với ban giám hiệu cho sinh viên được đăng kí các môn thể thao tự chọn khi học giáo dục thể chất. Kết quả ban đầu cho thấy nhiều học sinh đã biết lựa chọn một môn thể dục thể thao hoặc một hình thức tập luyện để luyện tập thường xuyên, sinh viên hào hứng hơn, khí thế hơn trong học tập vì được tập nội dung phù hợp với năng lực sẵn có và họ yêu thích. Số sinh viên tham gia tập luyện thể dục thể thao ngày càng tăng; luyện tập thể dục thể thao đã trở thành nhu cầu không thể thiếu

trong sinh viên.

Tuy nhiên, dù đã được quan tâm đầu tư nhưng thực tế hiện nay công tác giáo dục thể chất mới chỉ phát triển về bề rộng chứ chưa có chiều sâu, việc dạy và học còn gặp nhiều khó khăn, bất cập. giáo dục thể chất của trường thực sự phát triển bền vững như: Phong trào thể dục thể thao trường học chưa được các cấp lãnh đạo quan tâm và đầu tư về chiều sâu, ngoại khóa trong nhà trường còn nghèo nàn, chưa thực sự tạo được sự hứng thú đối với sinh viên, các chương trình hội thao, thi đấu thể dục thể thao ở cấp trường chưa được quan tâm đúng mức. Cơ sở vật chất không đủ đáp ứng cho việc giảng dạy chính khóa và các hoạt động ngoại khóa. Chế độ, chính sách đối với đội ngũ giáo viên hướng dẫn ngoại khóa còn chưa được đề cập trong chi tiêu nội bộ. Trang thiết bị đồ dùng học tập bộ môn, mặc dù đã được đầu tư mua sắm cho trường học nhưng hiệu quả sử dụng chưa cao do không phù hợp về kích thước so với độ tuổi và điều kiện cụ thể của từng trường. Cơ sở vật chất phục vụ cho việc tập luyện như sân bãi, nhà tập, khuôn viên phục vụ hoạt động thể dục thể thao trong trường học còn rất hạn chế, một số môn chưa có sân bãi, nhà tập để sinh viên tập luyện, chưa tổ chức được các lớp ngoại khóa thể dục thể thao trong nhà trường. Kinh phí đầu tư cho hoạt động thể thao trong trường học hiện nay là còn quá thấp so với yêu cầu.

2.2. Các giải pháp để nâng cao chất lượng công tác giáo dục thể chất trong nhà trường

Để khắc phục những hạn chế, tồn tại nói trên; Đồng thời để sớm đạt được mục tiêu nâng cao tầm vóc thể lực người Việt Nam để phục vụ sự nghiệp “Công nghiệp hóa, Hiện đại hóa đất nước”, trong thời gian tới việc dạy và học môn Giáo dục thể chất trong nhà trường cần được đổi mới theo các định hướng của các giải pháp như sau:

1) Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo Ban giám hiệu, ban chủ nhiệm khoa đối với các hoạt động thể dục thể thao trong nhà trường. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục, giáo viên, sinh viên trong việc thực hiện công tác giáo dục thể chất, thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện. Ban giám hiệu hệ thống lại các văn bản chỉ đạo của Đảng, Chính phủ, các bộ ngành về công tác giáo dục thể chất phổ biến trong toàn trường về nội dung này, làm chuyển biến căn bản nhận thức trong toàn trường về công tác giáo dục thể chất, cũng như mục tiêu giáo dục toàn diện trong nhà trường. Tuyên truyền rộng rãi trong nhà trường về mục tiêu giáo dục toàn diện, vai trò

giáo dục thể chất trong nhà trường.

2) Nghiên cứu đổi mới công tác đánh giá, kiểm tra, trong nhà trường, từng bước đánh giá đúng thực chất nội dung này. Đưa nội dung giáo dục thể chất vào tiêu chuẩn thi đua xếp loại khoa và đánh giá giáo viên.

4) Đầu tư đủ trang thiết bị dạy học giáo dục thể chất, nâng cao chất lượng tuyển sinh, từng bước có kế hoạch đảm bảo diện tích khuôn viên tính theo số sinh viên. Đầu tư mua sắm trang thiết bị dạy học thể dục, thực hiện đúng đặc thù bộ môn, xây dựng kế hoạch cử giảng viên đi tập huấn giảng dạy, huấn luyện, tổ chức các giải thi đấu trong học sinh, sinh viên.

5) Rà soát lại công tác quản lý, tổ chức hoạt động TDTT ở các khoa, có phương án khắc phục những yếu kém trong quản lý về tổ chức dạy học. Tổ chức các nội dung ngoại khóa môn Giáo dục thể chất trong nhà trường, khuyến khích các khoa dạy Thể dục nhịp điệu, Aerobic, bóng chuyền, võ thuật... hoặc các môn thể thao mũi nhọn cho riêng khoa mình. Hàng năm tổ chức các giải thi đấu thể thao trong trường.

6) Thực hiện phối hợp tốt hoạt động dạy học giáo dục thể chất với hoạt động phong trào trong trường học, hai hoạt động này hỗ trợ cho nhau để nâng cao hiệu quả. Phát triển, duy trì tập luyện các môn thể thao trong nhà trường. Đầu tư đúng mức để phát triển các môn thể thao mũi nhọn, tổ chức dạy học thể thao tự chọn theo yêu cầu và năng khiếu thể thao của sinh viên để rút kinh nghiệm và nhân rộng. Phân đấu mỗi sinh viên biết chơi và tham gia tập luyện thường xuyên ít nhất một môn thể thao.

7) Phát triển tập luyện các môn thể thao truyền thống, trước mắt là các môn không cần đầu tư nhiều nhưng hiệu quả mang tính xã hội cao như kéo co, đá cầu, cờ, điền kinh. Từng bước thực hiện dạy thể thao tự chọn với số môn trên diện rộng tạo được không khí vui vẻ, hăng hái trong giờ học thể thao.

8) Thí điểm đưa vào trường học một số trò chơi dân gian để tăng hứng thú vận động; một số môn thể thao trường học của các nước phù hợp với điều kiện Việt Nam góp phần tạo điều kiện giao lưu hội nhập quốc tế.

3. Kết luận

Việc đổi mới việc dạy và học Giáo dục thể chất trong nhà trường là nhiệm vụ trọng tâm, cấp bách và thường xuyên của ngành GDĐT và các ngành hữu quan nhằm tạo cơ hội cho mọi người có khả năng phát triển cao về trí tuệ và cường tráng về thể chất,

phong phú về tinh thần, trong sáng về đạo đức. Trong đó, việc chăm lo sức khỏe, thể chất cho học sinh, sinh viên nhằm góp phần quan trọng tạo nguồn nhân lực mới, nâng cao tầm vóc người Việt Nam phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước là mục tiêu chiến lược của công tác giáo dục thể chất trường học. Vì vậy, các cấp quản lý giáo dục cần quan tâm đúng mức và tạo mọi điều kiện để giáo viên, sinh viên tham gia tập luyện thường xuyên và đạt hiệu quả cao; nâng cao nhận thức về vai trò và vị trí môn học Giáo dục thể chất đối với đội ngũ nhà giáo nói chung, cán bộ quản lý giáo dục nói riêng cũng như mọi người dân; cần có sự đầu tư đúng mức hơn cho bộ môn, nhằm không ngừng đẩy mạnh và nâng cao công tác giáo dục thể chất trong nhà trường xem đây là một hoạt động không thể thiếu được trong dạy và học của nhà trường; đẩy mạnh công tác bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho giáo viên cốt cán để triển khai công tác giáo dục thể chất đạt hiệu quả cao; tăng cường cơ sở vật chất trang thiết bị phòng tập, nhà thi đấu, sân tập và các điều kiện đảm bảo cho việc đổi mới phương pháp dạy học và hoạt động ngoại khóa; đảm bảo các chế độ cho đội ngũ giáo viên giáo dục thể chất nhằm động viên tinh thần cho đội ngũ này gắn bó với nghề và tích cực nghiên cứu, sáng tạo trong công việc.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành Trung ương khóa XII Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 25/10/2017 “*về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân trong tình hình mới*”
2. Bộ chính trị (2011) *Nghị quyết số 08-NQ/TW về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ TDTT đến năm 2020”*
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (1997) *Chiến lược phát triển giáo dục đại học đến năm 2020*, Tài liệu hội thảo khoa học Hà Nội.
4. Thủ Tướng Chính phủ (2010), *Quyết định 2198/QĐ-TTg năm 2010 Phê duyệt chiến lược phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2020*, Hà Nội.
5. Thủ Tướng Chính phủ (2013), *Quyết định 2160/QĐ-TTg ngày 11-11-2013 Về việc phê duyệt “Quy hoạch phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2020, định hướng đến năm 2030”*, Hà Nội.
6. Thủ Tướng Chính phủ (2016), *Quyết định 1076/QĐ-TTg ngày 17-06-2016 Quyết định Phê duyệt Đề án tổng thể phát triển Giáo dục thể chất và thể thao trường học*